

Hymnologi

Syng Nyt är ett danskt nätverk för psalmintresserade. Det har 500 medlemmar och arbetar med olika psalmarrangemang samt med bokutgivning. Hemsidan nås på www.syngnyt.dk. Dessutom har Syng Nyt en Salmedatabas med 1650 psalmer, bland annat 150 barnpsalmer. Internetadress: www.salmedatabasen.dk.

Nätverket har sedan 2014 stått bakom en rad samlingar av psalmer. Till redaktionen har insänts:

Iben Krogsdal, *TRE. 70 salmedigte på tre vers. Syndsbekendelser fra mørket – Trosbekendelser i lyset* [2018] (ISBN 978-87-997571-9-0).

Diktaren har en Ph.d. i religionsvetenskap vid Aarhus universitet och har forskat i moderna danska tro, spiritualitet och livsuppfattningar. Hon är utbildad bildkonstnär och har utgett en rad artiklar och böcker. Förlaget meddelar att ”med denne udgivelse af bekendelser fra det menneskelige mørke giver Iben Krogsdal nye, stærke sindbilleder for tidens angst, uro og længsel efter dom. De 70 nye salmedigte er alle på kun tre vers. De er tro mod salmetraditionens stramme rimform, men de er samtidig skrevet i et rått poetisk sprog [...] Men samtidig er de voldsomme bekendelser nye trosbekendelser: Vejen går her fra afmagten mod overmagten – og fra fortabtheden til bønnen om igen at blive til i et større blik. Iben Krogsdal har med disse henvendelser fra dybet udforsket det moderne menneskes ubevidste længsler efter Gud. Mørket og tomheden får her fuld kraft: Kun det menneske, der er blevet borte, længes hjem.” Samlingen rymmer enbart texter vilka ”läses bedst enkeltvis”.

2015 utgav Iben Krogsdal på Syng Nyts systerförlag, Sarasene, *Vild opstandelse*.

Salmedigte (ISBN 978-87-996284-5-2).

Inriktningen är likartad den i TRE. Syng Nyt meddelar att ”Vild opstandelse” rummer såkaldte salmedigte og desuden et efterskrift ved forfatteren om salmer, synd, forsoning og opstandelse.” Diktsamlingen innehåller bara texter. ”Mange af disse er siden sat i musik”.

Syng Nyt har också insänt *Konfirmand-salmebogen – 25 gamle og nye salmer*, udvalgt og kommenteret af Morten Skovsted, Laura Gylden-Damgaard, Johanne Marie Langkjær Fårup og Peter Nejsum, andra upplagan 2017 (ISBN 978-87-997571-8-3). Boken är rikligt illustrerad samt försedd med arbetsuppgifter för konfirmandarbetet av olika slag samt uppmaningar till egen reflektion i anslutning till de 25 psalmerna, som representerar olika äldre och nyare psalmtraditioner.

Syng Nyt har dessutom utgett *Det er livet, der vil leves* i augusti 2018 i anledning av Holger Lissners 80-årsdag ”som en hyldest til Lissner men også som markering og fejring af de nye vinde, der blæser på salmeområdet i disse år”. Förlaget skriver att ”Holger Lissner har gennem snart fem årtier bidraget væsentligt til salmeformnyelsen i Danmark.” Holger Lissner är ofta representerad i nordiska länders psalmböcker. Till denna festskrift kan redaktionen få anledning att återkomma.

Böckerna kan beställas i Syng Nyts webshop eller via bestil@syngnyt.dk.

Sven-Åke Selander

Pastoralteologi

Sune Fahlgren (red.), *Uppdrag pastor. Teologi och praktik*. Stockholm: Votum, 2019. 265 s., ill. ISBN 978-91-88435-74-3

Detta är en festskrift med anledning av att Enskilda Högskolan Stockholm (f.d. Teologiska Högskolan Stockholm) firar sitt 25-årsjubileum. De arton kapitlen är uppdelade på sex avdelningar: ”Ledarskap och uppdrag”, ”Förkunnelse och teologi”, ”Gudstjänst och undervisning”, ”Andlig vård och vägledning”, ”Missions- och samtidsfrågor” samt ”Krönikeboken: Viktiga händelser i THS-historien”. Boken avslutas med listor över rektorer, studentkårsordförande, styrelseordförande, professorer, lärare och övrig personal samt över utgivningen i serien *Studia Theologica Holmensia*.

Homiletik

Esaias Tegnér's kyrkliga tal utgivna av Barbro Wallgren Hemlin på uppdrag av Tegnér-samfundet. Band II: Åren 1824–1830. Skellefteå: Artos, 2019. 468 s., ill. ISBN 978-91-7777-044-2

Det första bandet i denna förnämliga utgåva av Esaias Tegnér's kyrkliga tal utkom 2017 och omfattade åren 1813–1823, den tid då Tegnér var prebende-kyrkoherde i Stävie och Lackalänga samtidigt som han innehade professuren i grekiska i Lund. Den föreliggande volymen innehåller kyrkliga tal från slutet av Tegnér's verksamhet som kyrkoherde i Lunds stift och de första sju åren av hans tid som biskop i Växjö, ett ämbete som han vigdes till den 30 maj 1824. Volymerna är, som sig bör när det gäller en författare med självklar plats i den svenska litteraturens kanon, vackert formgivna, gediget inbundna och utstyrda med guldsnitt.

Andreas Johannis Prytz, *En utfärdspredikan över Johan Hindrickson Rytter till Levene och Bestorp 1644* (Skara stiftshistoriska sällskskaps skriftserie 95). Skara: Skara stiftshistoriska sällskap, 2019. 128 s., ill. ISBN 978-91-86681-39-5

Det stiftshistoriska sällskapet i Skara fortsätter sin lofvärda nyutgivning av tryckta predikningar från 1600-talet i faksimil med transkription. Liksom de båda tidigare utgåvorna av predikningar av Gunno Brynolphi Blutherus (2014 och 2017) är även denna försedd med vetenskapliga artiklar som belyser textutgåvan. Artiklarna är: Robin Gullbrandsson, ”Levene kyrka och det Rytterska gravkoret”; Anders Jarlert, ”Superintendenten Andreas Johannis Prytz – en

kortbiografi”; Markus Hagberg, ”Johan Hindrickson Rytter – Öglunda kyrkas välgörare”; och Bo J. Theutenberg, ”Johan Rytters omgivning, genealogi och ägarförhållanden”.

Övrigt

Johannes Block. Der pommersche Reformator und seine Bibliothek, herausgegeben von Jürgen Geiß-Wunderlich & Volker Gummelt (Herbergen der Christenheit, Sonderband 22). Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2018. 283 s., ill.

ISBN 978-3-374-05154-0

Ett nytt forskningsfält som håller på att öppna sig är prästerliga boksamlingar, särskilt från senmedeltid och reformationstid. Det har visat sig att dessa ger spännande och ofta oväntade insikter om vanliga prästers bildningsnivå, intressen och administrativa plikter. Detta kastar i sin tur ljus över reformationstidens och det pastorala arbetets historia. Den föreliggande volymen innehåller två huvudavdelningar. Den första utgörs av nio artiklar som har sitt ursprung i en vetenskaplig konferens 2015 om och kring Pommerns reformator Johannes Block (1470/1480–1545). Här märks bl.a. Outi Merisalos bidrag, ”Die Humanismusrezeption im Königreich Schweden im 16. Jahrhundert”. Den andra huvudavdelningen utgörs av en analys och rekonstruktion av Blocks bibliotek.